

BUDAPEST
T.

T. P.

Magyar Nemzeti Muzeum

BÉCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Kralja Petra ul. 30.
I. u. Telefonszám 21-37, éjjel 20-58. Sörgőnyelme: „Délbácska“
Novisad. Póstatakarékpénztári csekszámla Zagreb: 46.692.

Novisad, 1929. november 20.

SZERDA

Előfizetés: ára: egy hóra 40 din., három hóra 120 din., fél
évre 240 din., egész évre 480 din. Egyesszám ára hétköznap
1.50 din., vasárnap 2 din. Külföldön egy hónapra 50 dinár.

A bécsi sajtó leleplezi a horvát szeparatisták jugoszlávellenes aknamunkáját

A horvát legitimisták a Heimwehrrel szövöztek s élénk működést fejtenek ki Jugoszlávia ellen — Megállapítást nyert, hogy a Heimwehr összeköttetésben állott a zagrebi gyilkosokkal

A bécsi sajtó hosszabb cikkekben foglalkozik a Bécsben tartózkodó horvát szeparatisták jugoszlávellenes aknamunkájával. A „Der Montag” megállapítja, hogy

a Schlegl Antal elleni merénylet szála Bécsbe, Grácba és Budapestre vezetnek.

A hidak és vasúti vonalak ellen elkövetett terrorista merényleteket is Bécsben szervezték meg. A lap élesen kikel az osztrák hatóságok ellen, amelyek vendégjogot adnak különböző jött-ment kalandoroknak és követeli, hogy a vendégjoggal visszaélő egyéneket utasítsák ki Ausztria területéről.

A horvát szeparatisták mozgalmát a habsburgpárti „Reichspost” is támogatja, amelyben nap-nap után förtelmes cikkek jelennek meg Jugoszláviáról. Megállapítást nyert egyébként, hogy a horvát forradalmárok

szoros összeköttetésben állanak a Heimwehr-szervezettel

A terrorista mozgalmat volt „k. u. k.” tiszték irányítják, akik közül Szarkotics tábornok és Sztípetics alezredes jelentős szerepet játszanak a Heimwehr alakulatokban. Szarkotics tábornok Pachtá őrnagy vendége, aki tudvalegleg a Heimwehr ve-

zető embere. A Heimwehrrel

szoros kapcsolatot tart fenn Percec Gusztáv, a Zagrebból emigrált újságíró, akit in contumaciam halálra ítélték.

A horvát szeparatisták állandó összejöveteleket tartanak Bécsben, Budapesten, Münchenben, Rómában és Szófiában. A horvátok mozgalmát állítólag az osztrák legitimisták is támogatják. Miksa hereceg, néhai Ferenc Ferdinánd fia, aki ezidőszerint Bécsben él, több ízben tanácskozott Sztípetics alezredessel.

Mindezek a tünetek arra vallanak, hogy a horvát kalandorok újabb akciót készítenek elő s a külföldön igyekeznek hangulatot teremteni Jugoszlávia ellen.

Mindezekért azonban az osztrák kormány a felelős — írják a lapok — s most Schober kancelláron a sor, hogy a kalandorok fészkelődéseit lehetetlenné tegye.

A lapok egyébként hevesen támadják a „Reichspost”-ot, hogy helyt ad a jugoszlávellenes cikkek egész sorozatának, amelyek egyáltalában nem alkalmasak arra, hogy barátságos atmoszférát teremtsenek Jugoszlávia és Ausztria között.

Olaszország, Anglia és Franciaország szófiai követői interveniáltak a bolgár miniszterelnöknél a jóvátételi terv elfogadása ügyében

Liapcsev miniszterelnök későbbi időpontban válaszol az antant felszólítására

Szófiából jelentik: Olaszország, Anglia és Franciaország szófiai követői tegnap délelőtt egymásután felkeresték Liapcsev miniszterelnököt és felszólították, hogy a jóvátételi terv esedékes fizetéseket szabályozó egyezmény alapjául fogadja el azt a tervet, amely 37 évi fizetést irányoz elő, évenkénti 125 millió aranyfrankkal. Az első években a fizetések összege kisebb is lehet, mint 125 millió aranyfrank.

Ha a bolgár kormány nem fogadná el ezt az ajánlatot a jóvátételi fizetések rendezésére, ez esetben a szakértőbizottság tervét fogadná el, amely évenként 15 millió

frankos, 37 éves annuitást irányoz elő.

Liapcsev miniszterelnök sajnálkozását fejezte ki afelett, hogy a szakértőbizottság ilyen javaslatot tett, mert a távolból ítélve meg Bulgária helyzetét, nem a tényleges viszonyokat, hanem az 1923 évi egyezményt mindig túlhaladja Bulgária gazdasági és vették alapul. A jelenlegi indítvány még pénzügyi teherviselő képességét.

A miniszterelnök végül kijelentette, hogy megvárja Burrov és Morrov miniszterek visszatérését és csak akkor adja meg a választ, miután a két miniszter megtette jelentését.

Tüntetés a francia és angol követségek előtt

Annak a tömegnek a számát, amely a jóvátételi elleni tüntetésben résztvett, harmincezerre becsülik. A tömeg útjában megállott az angol és francia nagykövetség épülete előtt, ahol angol, illetőleg francia nyelven beszédeket mondtak a jóvátételi terhek

ellen és a szónokok a világ igazságérzetéhez appelláltak.

A francia követ tiltakozott a bolgár kormánynál

az ellen, hogy a tömeg körülvette a követéséget és onnan senkit sem engedett ki. A

kormány megbizta a szófiai rendőrfőnököt, hogy kérje a francia követség elnézését a történetekért.

A diákszövetség közleménye tiltakozik az ellen a beállítás ellen, amely szerint a tüntetéseknek kommunista jellege volt. A királyi színházban rendezett tüntetőgyűlés, amelyen a szófiai összes gazdasági érdekeltségek résztvettek, több határozati javaslatot fogadott el. A határozati javaslatok megállapítják, hogy a háboru, földrengés, szárazság és az áradások kimerítették Bulgária segélyforrásait és amennyiben Bulgáriának még többet kellene fizetnie, az ország teljesen tönkremegy és az európai békére veszedelmes zavargások tüzfészkevé válik.

A határozati javaslat felszólítja a kormányt és a politikai pártokat, hogy fejtsék ki a legenergikusabb ellenállást a jóvátételi terhek ellen. A határozati javaslat felszólítja a külföldi gazdasági köröket hassanak oda kormányaiknál, hogy ne vigyék a kétségbeesésbe a bolgár gazdasági helyzetet.

A minisztertanácsban megbeszélés tárgyává tették a helyzetet, amely a párisi tárgyalások felfüggesztésével előállott és úgy határoztak, hogy megvárják Burrov és Morrov miniszterek jelentését. A két miniszter megérkezését Szófiába tegnapi várta.

A Dunabánság területén levő szőlőtermelők figyelmébe

A Dunabánság földmívelési osztálya rendeletet adott ki, amelyben felhívja az összes szőlőtermelők figyelmét arra, hogy csak jóminőségű és lehetőleg csemegezőlőket termő venyigéket ültessenek. Szőlőket ne ültessenek olyan földbe, ahol gabonaművek is teremnek, hanem olyan földbe, ahol csak szőlő terem. Figyelmezteti a termelőket, hogy új bortörvény fog megjelenni, amely korlátozni fogja a borkereskedelmet. A járási földművelési felügyelők szigorú utasítást kaptak, hogy a szőlővesztesző termelőket szigorúan ellenőrizzék, hogy csak jó fajú vesszőket adjanak el.

Fajbaromfi vásárlás

A földművelésügyi minisztérium tegnap bizottságot küldött Budapestre, amely 750 ezer dinárért Plymouth és Rhode Island fajú baromfit vásárol. A baromfit, a tenyésztők között fogják szétosztani azzal, hogy egy év múlva ugyanannyit kell visszaszállgatniok.

Szenteltett törvények

Öfelsége tegnap aláírta a külkereskedelmi intézet felállításáról és a külföldre szállítandó mezőgazdasági termények ellenőrzéséről szóló törvényeket.

A tartomány tisztviselőkarától búcsuzik Klicin Mita volt tartományi kormánybiztos, a bácskai tartomány hivatalos lapjának tegnap megjelent utolsó számában

A napokban megjelenik a báni közigazgatás hivatalos lapja

Tegnap jelent meg utoljára a bácskai tartomány Hivatalos Lapja, amelynek vezetőhelyén Klicin Mita tartományi kormánybiztos bejelenti, hogy a tartomány és a főispánság likvidálása megkezdődött s ezentul minden a tartományi adminisztrációval kapcsolatos ügy a dunabánsági közigazgatásra száll át. Ez alkalommal Klicin Mita elbúcsuzik a tartomány tisztviselőkarától is, köszönetét fejezi ki a tartományi önkormány-

zat összes tisztviselőinek áldozatkész működésükért s azért a támogatásért, amelyben a tartományi kormánybiztost részesítették.

A tartományi Hivatalos Lap megszűnésével, ezentul az összes rendeletek, amelyek a bánsági adminisztrációra vonatkoznak, a bánsági hivatalos lapban fognak megjelenni. A bánsági hivatalos lapnak „Dunavszka Banovina” lesz a címe s valószínű, hogy első száma már a legközelebbi napok egyikén megjelenik.

Haragszik a „Fekete Kéz” -- Malencsics Rodoljub rendőrkapitányra

Fenyegető levelet irt a „Fekete Kéz” a rendőrkapitánynak, melyben a forgalmi rendőrök azonnali bevonását követeli

Tegnap szokatlan levelet kapott Malencsics Rodoljub rendőrkapitány, a noviszádi forgalmi ügyosztály főnöke. A levél természetesen névtelen, a borítékban fekete pecsét, az aláírás helyén pedig ügyesen megrajzolt „Fekete kéz” díszel. A levél ákombákos tartalma a következő:

Kapitány ur!

Először is tessék tudomásul venni, hogy a forgalmi rendőrség nekünk nem tetszik, másodsor pedig határozottan tiltakozunk az ellen, hogy 18 éven aluli fiatalember nem lehet kocsis. Micsoda ostobaság ez? Aztán megparancsolom, szóljon azonnal a forgalmi rendőröknek, ne állítsák meg minden csekélységért a fuvarosokat és a kocsikat. Minek egyáltalában a forgalmi rendőr?

Felszólítjuk, hogy három napon belül

„vonja ki a forgalomból” a forgalmi rendőröket, mert különben jaj magának!

Tisztelettel:

A fekete kéz.

A fenti jelzés után utóiratként két hársz tételet irta le a „Fekete kéz”, valóromszóget, három gyökvonást és Pythagoraszínüleg azért, hogy a levél megfelelő „borzalmakat” váltson ki a címzettnél.

Malencsics rendőrkapitány természetesen papirkosárba dobta a humoros levelet, amit azonban kár volt megnéie, mert értesülésünk szerint a levélnek nagyon is „komoly” színezete van. A „Fekete kéz” ugyanis azért haragszik a forgalmi rendőrökre, mert azoknak „fehér” kezük van és így azután talán mégis csak úgyképpen meg lehetne oldani a dilemnát, ha a forgalmi rendőr az egyik kezére fekete, a másikra fehér kesztyűt huzna. Nem kellene más, csak 50 százalékra kiegyezni.

Nagy szaharincsempészt leplezett le a szuboticiai pénzügyőrség

A banda fejét letartóztatták

Szuboticáról jelentik: A szuboticiai pénzűgyőrség tegnap nagy szaharincsempészban dáról rántotta le a leplet. A banda igen jól meg volt szervezve és az egész Bácskában, Bánátban, valamint Szerbia északi részében foglalkozott szaharincsempészzel. A banda tagjai 900 dinárért hozták forgalomba a szaharint, amelyet Ausztriából hoztak be az országba és Viroviticán keresztül Szuhopoljéra szállították, ahol Sztojanovics O. rad fő. danüves házában helyezték el.

A szaharin elhelyezése meglehetősen könnyen ment, amennyiben Sztojanovics felbirelt ügynökök segítségével egészen kicsi adagokban helyezte el azt az egész Vajdaság területén. Sztojanovics személyesen nem vett részt az ilyen üzletekben, csak legutóbb vitt fel márával 10 ki oger m szaharint Szuboticára, mert az volt a gyanuja, hogy az ügy. e. e. e. a j. a. Szuboticára ér e Sztojanovics felkerete azokat az emberket, akiknek ügynökei eld g szaharint eladtak. Ezeknek egy r s e v i szautasította Sztojanovicsot, mert nem ismerték, másik részük

azonban megegyezett a találkába és vettek is szaharint tőle.

Ez így is ment egypár napig, míg végre Sztojanovics egyik legbiztosabb vevőjével abban állapotott meg, hogy a „Margit” vendéglőben találkoznak és ott átadja neki a szaharint, Sztojanovics tulságosan ideges volt és jóval korábban jelent meg a találkozóhelyen, ahol az egyik fröccsöt a másik után itta meg. Az egyik pénzügyőrnek feltűnt az ideges viselkedésü ember és mivel amugyis már gyanus volt előtte Sztojanovics, elment és több társával visszatérve igazoltatta. Ekkor kiderült minden. Sztojanovics csomagjában nagyobb mennyiségü szaharint találtak és nyomban le is tartóztatták.

A szuboticiai pénzügyőrség szigoru vizsgálatot indított meg ebben az ügyben és előreláthatólag hamarosan számos letartóztatás várható.

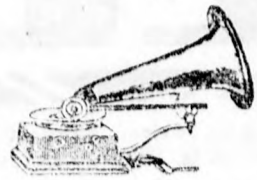
PAPP sorsjegye **KAP** aranyat

EDISON BELL PENKALA

képviselő

HIS MASTER'S VOICE, COLUMBIA

gramofónok

művész és tánclemezek

Hosszu részletfizetésre

ALTERNO-RELAIS

NOVISAD • TELFFON 24-14, 24-87

A fellebbviteli bíróság jóváhagyta a veliki toraki férjgyilkos asszony életfogytiglani büntetését

Francsok Gyorgye büntetését tíz évről öt évre szállították le

A noviszádi felebbviteli bíróság tegnap másodfokon tárgyalta Damjan Szaveta velikitoráki asszony és büntársának Francsok Gyorgye gyilkossági bűnyűjét.

A vádirat szerint Damjan Szaveta 1918-ban Torak községben fejszecsapásokkal agyonütötte férjét, Damjan Tódort, akit előzőleg Francsok Gyorgye segítségével megakart mérgezni, hogy szabaduljon tőle. Amikor az asszony látta, hogy a mérgezés nem sikerült, meggyilkolta férjét.

A gyilkosság csak tíz év múlva derült ki s a veliki-beckereki törvényszék 1929. május 23-án tartott tárgyalásán

Damjan Szavetát életfogytiglani és Francsok Gyorgyet pedig tíz évi fegyházra ítélte.

A felebbviteli bíróság Damjan Szaveta védelmét hivatalból kirendelt védő, Francsok Gyorgye védelmét pedig Aradszki Mita dr. látta el. A bíróság Aradszki dr. hatalmas védőbeszéde után

Damjan Szaveta büntetését helyben hagyta, Francsok Gyorgye büntetését pedig tíz évről öt évi fegyházra szállította le.

Az ítélet ellen úgy az államügyész, valamint a védőügyvédek is felebbeztek.

Átmenetileg derült idő várható helyenként éjjeli fagygal

Noviszádon tegnap délben 8 fok volt a hőmérséklet

Az angliai kontinensről érkezett új maximum a csatorna táján hőemelkedéssel és lecsapódásokkal jár. Az olaszországi depresszió az azori légnyomástól levált s débbre szorult, ugyanez okból a szárazföldi depresszió Franciaország fölé került.

Hazánkban a lecsapódások szűnőben vannak, csak itt-ott vannak még esők, az idő azonban hűvös és felhős. A hőmérséklet maximuma 6-7 fok, minimuma néhány fokkal a fagypony felett volt.

A meteorológiai megfigyelések szerint átmenetileg derült idő várható, helyenként éjjeli fagygal.

Noviszádon tegnap délben 8 fokot mutatott a hőmérő.

Szlovéniában és Délszerbiában havazott, a hegyeket már napok óta hó borítja. Az idő általában hűvös és nedves, az égboltot felhők borítják.

A petrovaradini meteorológiai intézet jelentése szerint továbbra is felhős, hűvös idő várható, átmeneti kiderüléssel.

Amerikába akart utazni és helyette a börtönbe került

...
A sovési levélhordónő az Amerikából érkező leveleket fosztogatta

A pasicsevoi esendőrség letartóztatta Hecl Filippina sovési levélhordónőt egy évvel ezelőtt elkövetett sikkasztás miatt. Az elmúlt 1928. év elején ugyanis Kanadából levél érkezett Posch Krisztina sovési asszony címére. A levélben harminc dollárról szóló csekk volt. Hecl Filippina levélhordónő sejtette, hogy a levélben pénz van és ezért nem kézbesítette a címzettnek, hanem megtartotta magának és felbontotta. Hecl Filippina kivette a csekket és három hónapig magánál tartotta, azután bejött Noviszádra és az egyik bankban beváltotta. A csekkre Posch Krisztina nevét írta alá.

A bank a csekket beváltás céljából küldte Amerikába, ahonnan azonban bizonyos javítás miatt visszaküldték. Ekkor a noviszádi bank behívta Posch Krisztinát, aki, amikor előbe tették a csekket azt válaszolta, hogy azt ő nem írta alá, de nem

is kapott sohasem pénzt Amerikából. Ezután nyilvánvaló volt, hogy itt visszaélés történt és a bank megtette a feljelentést. Egy évig tartott a nyomozás, míg végre a esendőrség megállapította, hogy a csekket senki más nem vehette ki a levélből csak Hecl Filippina. A nyomozás teljesen jó nyomon haladt, mert a letartóztatott Hecl Filippina beismerte, hogy kinyitotta a levelet és a csekket kivette belőle, amelyet azután beváltott. A harminc dollárért 1500 dinárt kapott. A esendőrség Hecl Filippinát átadta a noviszádi bíróságnak.

A sikkasztó levélhordónő a napokban Amerikába akart utazni, már az utlevele is megvolt, csak a hajó indulását várta még, közben azonban ráterelődött a gyanu, amely alaposnak is bizonyult és így Hecl Filippina Amerika helyett a noviszádi börtönbe került.

Szigoru adóvégrehajtást rendelt el a noviszádi pénzügyigazgatóság

Három állami közeg vizsgálja felül, megvannak-e még a lefoglalt zálogtárgyak

A noviszádi pénzügyigazgatóság a noviszádi városi adóhivatalhoz három tisztviselőt küldött ki

az erélyesebb adóvégrehajtások foganatosítása érdekében.

A kiküldöttek szigorú utasítást kaptak annak megállapítására, hogy az egyes adófizetőknel

meg vannak-e még a városi adóhivatal részéről adóhátralék címén lefoglalt zálogtárgyak.

Amennyiben ezeket elidegenítették volna, jelentést kell tenniük a bünyádi eljárás megindítása végett, ellenkező esetben pedig

gondoskodniuk kell azonnali zálogolásról, illetve

a már lefoglalt ingóságok elszállításáról és esetleges elárverezéséről.

A pénzügyigazgatóságot az a körülmény indította az erélyes adóvégrehajtásokra, hogy az adófizetők jelentékeny része még mindig nem felelt meg kötelezettségének, több esetben pedig megállapítást nyert, hogy az adófizetők a már lefoglalt zálogtárgyakat eladták. A pénzügyigazgatóság minden ilyen esetben a legszigorúbban fog eljárni az illetők ellen.

Tardieu francia miniszterelnök angol-olasz-belga-japán-francia egységes frontot tervez a jóvátételi kérdésben

Január első napjaiban tartják meg a hágai jóvátételi értekezletet

Párisból jelentik: A Volonté a hágai értekezlet előkészítésével foglalkozva megülapítja, hogy a hágai határozatok végrehajtása céljából feltétlenül szükség van azokra Magyarországtól és Bulgáriától várnak. Ha ezek az összegek elmaradnak, akkor nem lehet Olaszország igényeit kielégíteni és az összegekre, amelyeket jóvátétel címén Németország hitelezői képtelenek lesznek a német birodalomtól befolyó összegek elosztását más alapon rendezni feltéve, hogyha Olaszország nem hajlandó mérsékelni követeléseit.

A lap szerint lehetséges, hogy Szofiával szemben sikerül valamit elérni. Magyarország azonban, amelynek jogi helyzete meglehetősen erős, makacsul kitart ellenállásában. Nincs olyan nehézség — írja végül a lap —, amelyet jóakarattal ne lehetne megoldani. Az a kérdés, meg van-e a közös akarat valamennyi volt szövetségesnél.

A londoni Times párisi levelezője szerint, Tardieu fellépése ellenére úgy Magyarország, mint Bulgária továbbra is vonakodnak, a jóvátételi bizottság által eléjük terjesztett feltételekről tárgyalni. A bizottság valószínűleg a hét folyamán tartja utolsó ülését, azután feloszlik. Tardieu közelebbről meg akarta ismerni a keleti jóvátétel pro-

blémáját — írja a lap — és az idevonatkozó lényegesebb részek áttanulmányozása után állítólag kijelentette, hogy célszerű volna megbeszéléseket kezdeni egységes front kialakítása céljából Anglia, Olaszország, Belgium és Japán kormányai között.

A párisi Petit Parisien kiemeli, hogy Jasparré, a hágai értekezlet elnöke tartozik, hogy az érdekelt kormányokkal egyértelműen kijelölje a második hágai értekezlet egybeülésének időpontját. A lap szerint az értekezlet valószínűleg január 6-án kezdi meg munkáját.

Angol körök — mint a Daily Telegraph diplomáciai levelezője írja — nem nagyon remélik, hogy a hágai konferenciát újév előtt meg lehessen tartani és a késedelmet igen sajnálatosnak tartják. A francia kormány mint hírlik január 3-át javasolta a konferencia megnyitását.

— Repülőbalesetet szenvedett Lindbergh ezredes. Newyorkból jelentik: Englewoodi híradás szerint Lindbergh ezredes vasárnap repülés közben baleset érte. A baleset körülményeit szigorúan titkolják. Az ezredes kezelőorvosai kijelentették, hogy Lindbergh a vállán sérült meg.

Odol frissé és üdévé teszi a leheletet és megőrzi a fogak épségét!

Házépítő részvénytársaság alakult Noviszádon, amely három pályadíjat tűzött ki lakóházak tervrajzaira

A házépítő r. t. fenntartja magának a jogot, hogy a nem díjazott pályaterveket is megválthassa

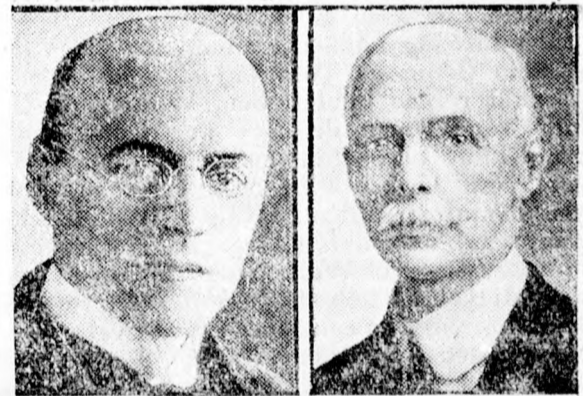
A napokban „Házépítő r. t. címen részvénytársaság alakult Noviszádon, amely a jövő évben meginduló építkezési kampánnyal kapcsolatban lakóházak építkezését vállalja. Az igazgatóság elhatározta, hogy három pályadíjat tűz ki a legjobb tervrajzokra.

Az első díj 15.000, a második díj 10.000, a harmadik díj pedig 5.000 dinár.

Az igazgatóság fenntartja magának a jogot, hogy a nem díjazott pályaterveket is 2000 dinár ellenében megválthassa.

Közelebbi felvilágítások a „Házépítő r. t.” igazgatóságánál, Zseljeznicska ucca 98 sz. alatt kaphatók, ahol a tervpályázati részletek 50 dinár ellenében kaphatók.

A kémiai és fizikai Nobel-díj nyertesei

A kémiai és fizikai Nobel díjak nyertesit a díjak megítélése után azonnal értesítették a döntésről. Richardson professzor, mikor a hírt közölte vele, ennyit mondott: „That is very nice” (Nagyon esinos), Louis Victor Broglie herceg először azt hitte, hogy összeeserélték a nevét Maurice bátyjával, aki szintén jeles fizikus. Képviselet a nyertesek, fenn balról: O. W. Richardson, londoni egyetemi tanár. Jobbra: A. Harden, lenn balra Euler Stockholm professzor, és Louis Broglie herceg, párisi egyetemi tanár.

Rövidesen rendőrkézre kerül a düsseldorfi tömeggyilkos

A merénylő bejelentette, hogy a legközelebbi gyilkosságát Pozsonyban követi el

Pozsonyból jelentik: A Híradó című lap szerkesztőségében a lap egyik munkatársa tegnap délben levelet talált, amelyben a düsseldorfi tömeggyilkos bejelenti, hogy Pozsonyba érkezett és

legközelebbi áldozata egy pozsonyi kisleány lesz, akinek tetemét a Dunaába dobja.

A levélről a lap szerkesztősége jelentést tett a rendőrségnek. A rendőrség megállapította, hogy tavasszal Pozsonyban meggyilkolva találtak egy 26 esztendő körülbéli leányt, de a tettest nem sikerült elfogni. Tavaly husvétkor ugyanezest bestialis ke-

gyetlenséggel meggyilkolt leány hulláját találták meg a ligetben. Ennek a gyilkosságnak a tettese sem került meg.

Pozsony város lakossága megdöbbenve értesült az eseményről, de nem lehetetlen, hogy a levél hamisítvány. A nyomozás ebben az irányban is folyik.

Düsseldorfi jelentés szerint

a tömeggyilkos kézrekerítése küszöbön áll.

A gyanúsított Koch György, munkanélküli csavargó, rendőrspicli, akinek zsebkezdőjét felismerték a legutóbb talált holttest mellett.

Sulyos fegyházbüntetésre ítélte a Rombach-uccai gyilkosokat a budapesti törvényszék

Wallenstein Ödön 15 évi fegyházat, Tóth Lajos 13 évi szigorított dolozházat, Wallenstein Manó 3 évi fegyházat kapott

Budapestről jelentik: Töbnapos, izgalomban bővelkedő tárgyalás után tegnap délben hirdetett ítéletet a budapesti büntető törvényszék a Rombach uccai gyilkosság ügyében. A gyilkosságot tízesztendő előtt követték el Brandl budapesti volt nyomdátulajdonos lakásán. A gyilkosok megfojtották a cseledleányt és Brandl két kisgyermekét súlyosan megsebesítették, a lakást pedig kirabolták. A gyilkosság egyik tettesének elvált felesége Wambach Katalin jelentette fel a gyilkosokat a bíróságnál és a törvényszék a lefolytatott tárgyalás után beigazolta a vádat.

A bíróság bűnösnek mondotta ki Wallenstein Ödönt és Tóth Lajost mint tettestársakat rablás büntetésben, Wallenstein Ödönt szándékosan, de előre meg nem fontolt szándékkal elkövetett emberölés büntetésben, Tóth Lajost a Brandl gyermekek súlyos bántalmazásában, továbbá Wallenstein Manót rablás büntetésben mint bűnszolgát büntetésben, mivel Wallenstein Ödön és Tóth Lajos figyelmét felhívta Brandlék vagyonára a gyilkosságot megelőzően megfigyelte a környezetet és tevékenységével előmozdította a rablást.

ta a rablást.

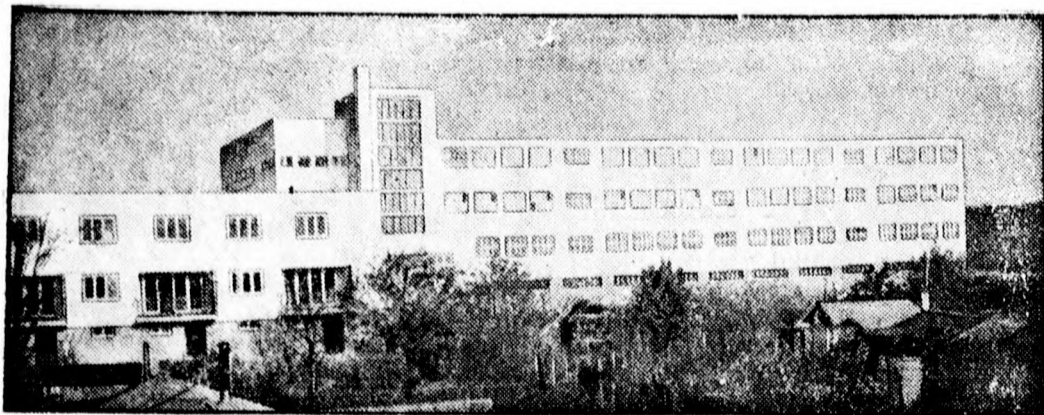
Ezért a törvényszék

Wallenstein Ödönt 15 évi fegyházra ítélte, Tóth Lajost szigorított dolozházba utalta, amelynek legkisebb mértékét 13 évben állapította meg, Wallenstein Manót pedig három évi fegyházbüntetéssel sújtotta.

Az indokolásban megállapította a törvényszék, hogy Wambach Katalin vallomását igensok körülmény támasztotta alá és ezért a vallomást valószínűnek fogadta el a bíróság.

Az ítélet kihirdetését halálos esendben fogadta a nagyszámu közönség, majd Tóth Lajos zokogásban tört ki. Tóth édesanyja, aki a halgatóság között ült, helyéről felállva megfenyegette Wambach Katalint: „Megállj tönkretétel, légy átkozott”. Az elnök intézkedésére a teremőrök kivezettk a kiabáló asszonyt, aki a folyosón tovább átkozódott.

Az ítélet ellen az ügyész és a vádlottak felebbezést jelentettek be.

Berlin egyik külvárosában Neukölnben most fejezték be a hajléktalanok menhelyét, amelyet a legmodernebb építészeti elvek alapján készítettek el. A háromemeletes ha-

talmas palotában kényelmes és tiszta szobák állnak az élettől megtépázott hajléktalanok rendelkezésére.

Veszettkutya garázdálkodása. Pilliser Béla baeszkogradistei vendéglős egy szép idomított kutyát tartott. A kutya a napokban a kerítésen átugrott a szomszéd udvarára s ott a baromfit összemarta. További útján megmarta Pilliser Sándor gabonakereskedő kis fiait és két felnőtt embert. Erre a kutyát agyonütötték s fejét a no-

viszádi Pasteur intézetbe küldték. Itt megállapították, hogy a kutya veszett volt. A fiút és az embereket védőoltással látták el, az előljárásság pedig a Pilliser tizedében az összes kutyákat és macskákat kiirtatta, hogy elejét vegye a további esetleges szarcsétsétségeknak.

MI a különbség az asszony, a leány és az „AHEMO 4” RÁDIÓ között?
Az asszonynak van párja, a leánynak lesz párja, az „AHEMO 4”-nek nem volt, nincs és nem is lesz párja.

Kedd, november 19

ÉRTEKTÖZSDE ZARLATOK

A dinár árfolyama. Budapest 9.98—10.06
Bécs 12.497/8—12.557/8, Prága 59.175—59.575,
Berlin 7.335—7.355, Trieszt 33.80—33.85
London 275—

Beograd. London 275.85—275.05, Páris 223.47—221.47, Newyork 56.51—56.31, Milánó—Trieszt 296.67—294.67, Genf—Zürich 1097.40—1094.40, Prága 167.35—167.05, Berlin 13.525—13.495, Budapest 9.90—9.87.

Allampapírok: 7%-os kölesön 84.50—84.50, 4%-os agrárkötvény 52.50—51.50, Hadikárpótlási prompt 442—439, december 31-ére 445—442, 1930. január 31-ére 443—441.50, Nemzeti Bank 3300—3270.

Zürich. Beograd 9.121/8, Budapest 90.25, Páris 20.30, London 25.1375, Newyork 515.75, Brüsszel 72.075, Milánó 26.99, Madrid 72.10, Amsterdam 207.975, Berlin 123.285, Bécs 72.475, Stockholm 138.525, Oslo 138.10, Kopenhága 138.10, Szófia 3.7375, Prága 15.28, Varso 57.80, Athen 6.70, Konstantinápoly 2.43, Bukarest 3.085, Heisingfors 12.95.

TERMENYTÖZSDE ZARLATOK

Beograd. Buza fővonal 77—78, 3%, 177—177, Tengeri száritott Szrém 133—133.
Irányzat: Változatlan.

Noviszád. Bácskai buza 77 kgos 177.50—182.50, 78 kgos 180—185, bánáti 77 kgos 175—180, szerémi 177.50—182.50, árpa 120—125, zab 137.50—182.50, tengeri uj garantált minőség 110—112.50, uj k. d. 102.50—105, december-januárra 115—120, márciusra dunai rakomány 132.50—137.50, május-juniusra 137.50—140, száritott 132.50—137.5, száritott dunai rakomány 132.50—137.50, bánáti tengeri dunai és bégai rakomány 132.50—137.50, szerémi tengeri uj garantált minőség 110—112.50, uj k. d. 102.50—105, december-januárra 115—120, dunai márciusra és száritot 132.50—137.50. Export malmok irányarai 30 nap kassza vagy egy és fél százalék skonto, nullás gg és g 330.00—330, kettes 310—310, ötös 270—270, hatos 210—210, hetes 185—185, nyolcas 120—120. Egyéb malmok efektív kötési bácskai liszt nullás gg és g 290—300, kettes 265—275, tőös 235—245, hatos 190—200, hetes 150—160, nyolcas 112.50—117.50. Buzakorpa jutatsákokban 97.50—102.50. Burgonya szlovéniai fehér 55—60, szlovéniai rózsaszínű 77.50—82.50. Irányzat: Tartott. Forgalom: Buzában 20, tengeriben 25, lisztben 2.5, burgonyában 7, árpában 2, zabban 5, korpában 11 vagon.

Budapest. (Határidős). Irányzat: Lanya. Buza márciusra 23.40—23.41, májusra 24.10—24.11, rozs márciusra 16.53—16.54, tengeri májusra 16.56—16.58.

Csikago. Buza: szilárd. Decemb. 124—, márc. 131 1/4, máj. 134 7/8, jul. 135 1/4. Tengeri: szilárd. Decemberre 89 7/8, 1930. márciusra 94 7/8, májusra 96 7/8. — Zab: szilárd. decemberre 47 1/2, 1930. márciusra 49 3/4, májusra 51 3/8. — Rizs: szilárd. Decemberre 100 3/8, 1930. márciusra 104—, májusra 105—.

Winnipeg. Irányzat: szilárd Buza decemberre 136 3/8, 1930. márciusra 143 3/8, júliusra 145—.

Liwerpool. Buza: gyengébb. Decemberre 8sh 9— márciusra 9sh 4 3/4, májusra 9 sh 7 3/4, júliusra — sh —

Tegnap tartották meg a noviszádi kulturszövetség közgyűlését

Tegnap délután tartották meg a noviszádi Kulturszövetség ezévi közgyűlését a városháza nagytermében. Eredetileg ugyan mára hívták össze, de közbejött akadályok miatt tegnap kellett megtartani a közgyűlést.

A szép számban megjelent kiküldöttek előtt dr. Nenadovics Jovan elnök nyitotta meg a közgyűlést és rövid beszéd után Banica Szevetisláv, titkárnak adta át a szót. Banica hosszabb jelentésben ismertette a szövetség múlt évi működését és főleg a jótékony osztály munkáját emelte ki, amely a szegények és gyermekek segélyezése terén szép eredményeket ért el. A zenci osztály főleg azon munkálkodott, hogy a három noviszádi zeneegyesület fuzionáljon. Ez rövidesen valószínűleg meg is történik. A kulturszervező irodájának kulturpáloja és városi múzeum létesítésére irányult. E tekintetben azonban a jövőben többet kell tennie.

Ezután még a pénztárosi jelentést olvasta fel Banica Szevetisláv titkár.

A jelentéshez a „Filharmonia” zeneegyesület delegátusa, Klein Aleksza szolt hozzá elsőnek. Nines megelégedve a szövetség munkájával, mert főfeladatát a noviszádi egyesületek közötti viszony rendezését nem teljesítette.

A kulturszövetség a múlt évben több vidéki társulattal rendezett hangversenyt, amelyek mind gyenge anyagi eredménnyel végződtek. Ennek főoka az, hogy a jegyeladást nem szervezték meg kellőképpen. Bár a kul-

turszövetség nem igazolta a múlt évben létjogosultságát, reméli, hogy a szerzett tapasztalatok alapján a jövőben a kulturális téren többet fog teljesíteni.

Cidlik Ferenc a „Frohsinn” delegátusa azon a véleményen van, hogy a szövetség nem fejtett ki teljes akciót és bár az egyesületektől nagyobb bizalmat és több támogatást kér, reméli, hogy nem fog a noviszádi egyesületek terhére esni.

Miután dr. Nenadovics elnök válaszolt az egyes megjegyzésekre, a közgyűlés megválasztotta a következő választmányt: dr. Nenadovics Jovan elnök, dr. Szevetisláv Zsarkóné és Popovics Szevetan alelnökök, dr. Borota Branisláv, dr. Prodánovics Mihályné, dr. Lusztig Nándorné, dr. Jovanovics Toma, ifj. Hadzsi Koszta, Perváz Jovan, Gračanin Gaja, Klein Aleksza, Begovics István, Cidlik Ferenc, dr. Csirics Szlavko tagok. A felügyelő bizottság tagjai: Francuz Vida, Schuchtár Albin és dr. Kirilovics Dimitrije lettek.

A közgyűlés elhatározta, hogy működése során különösen a jótékonyaság terén fejt ki fokozott tevékenységet, amelynek legközelebbi adomása több szegény gyermek felruházása lesz. A szövetség jugoszláv kulturnapot rendez, a zenekar pedig nagyszabású hangversenyre készül.

A közgyűlés még elfogadta Schuchtár Albin azon javaslatát, hogy a pénztárosi jelentést osszák szét a tagok között, majd az elnök berekesztette a közgyűlést.

Katasztrófális földrengést jelzett a beográdi szeizmológiai intézet

A földrengés epicentruma 5700 km. távolságban Beográdtól délkeletre

A beográdi szeizmológiai intézet november 18-án este 21 óra 41 perckor

katasztrófális jellegű földrengést jelzett,

amelynek epicentruma 5700 km. távolságban van Beográdtól délkeletre.

A maximális rezgést 22.02 perckor ezer mikronerősséggel jegyezte fel a földrengést-jelző tü. A rezgések szokatlan hevességgel egészen 23 óra 15 percig tartottak s ez idő alatt a szeizmograf állandóan nyugtalanodott, sőt a szeizmograf tüje a heves rezgés következtében több ízben kiugrott a készülékből.

Két kiütéses tifuszmegbetegedés fordult elő Noviszádon

A városi tiszti főorvosi hivatal erélyes rendszabályokat fogantatott a betegség továbbterjedésének megakadályozására

A napokban két beteget szállítottak be a noviszádi kórházba, akiknél a bakteológiai vizsgálat megállapította, hogy kiütéses tifuszban betegedtek meg. Az egyik Papics Joca obori vendéglős, a másik pedig Jakovljević Vasza bánostori vendégfogadós.

Megállapítást nyert, hogy Papics Joca vendéglőjében napközben több munkás fordult meg, akiknek egyike valószínűleg megfertőzte a vendéglőt, míg Jakovljević Vasza a megbetegedés előtt a beocsini „Herberg”-ben éjelezett s valószínűleg ott fertőzött meg.

A noviszádi tiszti főorvosi hivatal a bakteológiai intézettel egyetértőleg azonnal széleskörű rendszabályokat fogantatott a veszedelmes betegség továbbterjedésének megakadályozására.

A betegeket szigorúan elkülönítet-

ték és senkit sem bocsátanak be hozzájuk,

azokat a helyeket pedig, ahol a betegek előzőleg megfordultak, alaposan fertőtlenítették.

Mindazokat a személyeket, akikről megállapítást nyert, hogy érintkezésbe jutottak a betegekkel, vesztégar alá helyezték.

A kiütéses tifusz megbetegedésekkel kapcsolatban a következőkre hívjuk fel a főorvosi hivatal figyelmét:

Mint ismeretes annak idején a vasúti állomás melletti „Drina” herbergben fordultak elő kiütéses tifusz megbetegedések. A hatóság annak idején lezáratta a nyomortanyát és szigorú felügyelet alá helyezte a rozoga bódét, hogy megakadályozza a szobák további használatát.

A Drina vendéglő tulajdonosa a napokban megkezdte az épület lebontását. Ez ellen természetesen senki sem tehet kifogást hiszen már annak idején javasoltuk, hogy az épületet hatósági asszisztencia mellett fel kellene gyújtani.

Az épület tulajdonosa azonban ez alkalommal is kijátszotta a hatóság figyelmét

s a megfertőzött, tetves anyagból új barakot épít a jelenlegi hely szomszédságában.

Kétségtelen, hogy ezáltal újabb fertőzés veszedelme forog fenn a herberg lakói részére, mert a régi rozoga anyagból a kiütéses tifuszt tenyésztő tetvek még nem pusztultak ki. Ez esetben tehát a közegészségügyi hatóságoknak kellene sürgősen eljárni s megállapítani, kiadható-e a lakhatási engedély a tulajdonosnak, a fertőzés veszedelme nélkül.

Az okmánybélyeg hamisítók a bíróság előtt

Tizenhat vádlottja van a pernek

Beográdból jelentik: A bíróság tegnap kezdte meg az okmánybélyeghamisítók perének a tárgyalását, akik 500 és 1000 dináros okmánybélyegeket hamisítottak. A ti-

zenhat vádlott a következő: Gut Mihály László Budapestről, Ostmayer Márton Vrsacról, Koracs Szevetan, Jankovics Milivoj, Weinberger Antal Vrsacról, Milovanovics Aleksza, Jovanovics Szevetolik, Milenkovics Dusán, Vel. Gradistéről, Grosz Béla Beeskerekéről, Neuhauser és Holleander Pansevórol, Bogojevics Vel. Gradistéről, Harkányi Vrsacról, Hubota Dusan Zemunból, Grossz Móríc Beográdból és Lőrinc Géza Vrsacról. A vádirat felolvasása után az elnök Gut Mihály kihallgatását kezdte meg, de miután tolmács útján is csak nehezen ment, a tárgyalást berekesztette és folytatását szerda délelőttre tűzte ki a bíróság.

1929. november 20. Szerda

Rom. kat.: Félix. Protestáns: Jolán. Gör. kel. (nov. 7) Hieron. A nap kel 6 óra 41 perckor, nyugszik 4 óra 6 perckor.

Időjárás: Noviszádon nagyjából bozult idő lesz. A hőmérséklet 3-8 fok között váltakozik.

— Hat hónapon belül meg kell váltani a telepeket. A belügyminisztériumtól jóváhagyva visszaérkezett a városi tanácshoz a városi bizottság azon határozata, amelynek értelmében a telepeket hathónapon belül meg kell váltani, az összes telepeket, amelyeknek bérlete lejárt. A városi tanács most felszólítást fog intézni az összes érdekelte telepesekhez, hogy hat hónapon belül váltsák meg telepüket, akik nem akarják megváltani azoktól minden kártalanítás nélkül fogják elvenni a telepeket.

— Budlibicska bál Baesogradistén. A bácskogradistai atlétikai klub, vasárnap este 8 órakor a Tapavica féle vendéglőben Budlibicska bálát rendez. Belépődíj személyenként 10 dinár.

— Az osztálysorsjáték tegnapi húzásán a 62.588 számú sorsjegy nyerte a 400.000 dináros főnyereményt. Az osztálysorsjáték tegnapi húzásán a következő nyereményeket sorsolták ki: 4000 dinárt nyert: 5996, 14.619, 24.636, 50.264, 68.019, 98.886, 15.439 számú sorsjegy. Tízezer dinárt nyert: 88.371, 89.534 és 111.328. Húszezer dinárt: 36.130 és 108 ezer 404. Harmincezer dinárt: 19.968. Negyvenezer dinárt: 106.809. A 400.000 dináros főnyereményt a 62.588 sz. sorsjegy nyerte.

— Megkezdtek a második maliogyosi plébánia építését. Mali lgyoson folyó hó 18-án történt meg az első kapaavágás az ujonnan létesített vikárius plébánia épületén. Már évekkal ezelőtt tervbe vették, hogy a hétezer lelket számláló és csaknem tisztán katolikusok által lakott Maliogyoson második plébánia és templom épüljön, amelyhez a község ugynevezett alvégi része lenne csatolva, a hozzá tartozó tanyákkal együtt. A bácskai püspökség döntése alapján Horváth Ferenc építész megkezdte a munkát. A terv az, hogy az új plébánia épülete még a tél folyamán elkészül és kora tavasszal a templom építését is megkezdik. Az új templom építésével egyidejűleg a régi plébániát is újra építik, amely egyike a község legrégebbi épületeinek s az idők múlása ugyancsak meglátszik rajta.

— Csőd. A zemuni „Derma”, bőrgyár ellen megnyitották a csődöt.

— Elfogott veszélyes betörő. Kikindáról jelentik: A rendőrség letartóztatta Kihalacski Koszta 19 éves betörőt, aki az utóbbi időben számos betörést követett el.

— Egyetemi tanár a bíróság előtt. Beográdból jelentik: Jovanovics Dragoljub ügyben az államvédelmi bíróság folytatta a tárgyalást. Tegnap Jankovics Dragutin védő beszélt, továbbá a tanuvallomásokat olvasták fel.

— A Polgári Magyar Daloskör felkéri az összes működő tagjait, hogy az énekorán minden hétfőn és csütörtök este 8 órakor pontosan megjelenni sziveskedjenek.

A halál előtt minden párt-politika elhallgat

A három legnagyobb angol párt vezetői, balról jobbra Lloyd George, Macdonald és Baldwin az elesett hősök emlékszobra előtt. Képünk ékes bizonyítéka annak, hogy az angol politikai életben a pártvezérek a nemzeti ünnepi pillanataiban minden ellentétet félreletesznek és a nyilvánosság előtt is együtt lépnek fel.

— **Halálosvégű szerelmi dráma egy budapesti bérházban.** Budapestről jelentik: Halálos kimenetelű szerelmi dráma történt tegnap reggel, a Ferenc körút 13. számú házában. A kora reggeli órákban két revolverlövés riasztotta fel a ház lakóit. A lövések Dudus Adolf 26 esztendőes kereskedősegéd lakásából hallatszottak. A házbeliek behatoltak a lakásba, az ágyban átlótt fejjel találtak egy fiatal nőt, a földön elterülve vérző sebbel a kereskedő feküdt. A kihívott mentők megállapították, hogy az ágyban Vozári Julianna 25 éves kiszolgálóleány átlótt fejjel fekszik, a padlón eszméletlen állapotban Dudus Adolf kereskedősegédet találták. Kiderült, hogy a kereskedősegéd revolverrel löbelőtte a leányt, majd a fegyvert önmaga ellen fordította. A mentők a kereskedő segédet életveszélyes állapotban a Rókus kórházba szállították. A vizsgálat megállapította, hogy Vozári Julianna menyasszonya volt Dudusnak, de más fiatalembernek udvarlását is szívesen fogadta. Dudus Adolf előtt tíz óra körül belehalt sérüléseibe.

— **Elsüllyedt egy hajó a mexikói vizeken.** Mexikóból jelentik az Associated Pressnek, hogy progresoi híradás szerint a Villa Hermosa hajó elsüllyedt. Tizenkét utas és hat matróz a tengerbe fulladt.

— **Hány szeszempészt öltek meg az amerikai prohibíciós rendőrök.** Londonból jelentik: Az amerikai szeszitalom ellen alakult szövetség kimutatása szerint, az amerikai prohibíciós rendőrök, az elmúlt évben ezer embert öltek meg. Ezzel szemben a kormány csak kétszázhatvanra becsüli az áldozatok számát. A szövetség a kormányt hamis adatok közlésével és a halálos kimenetelű lövöldözési ügyek eltitkolásával vádolják.

— **Megismétlődtek az antiszemita zavargások a prágai német egyetemen.** Prágából jelentik: Az antiszemita diákzavargásokban még mindig nem állott be a nyugalom. Tegnap az esti órákig tartottak a kisebb-nagyobb zavargások. A rendőrség kilenc diákot tartóztatott le, akiket azonban igazoltatás után szabadonbocsátottak. Az egyetem esehi fakultásain egyelőre nyugalom van. Az ott beiratkozott külföldi hallgatók önként távolmaradnak az előadásokról.

— **Katalinból Temerinben.** A Temerini Torna Club e hó 23-án szombaton tartja meg Katalin bálját, a moziteremben. Belépődíj személyenként 10 dinár.

— **Angol képviselők a háboruban lefoglalt német javak visszaadásáért.** Londonból jelentik: Eddig már több mint száz képviselő írta alá a memorandumot, amelyet a miniszterelnökhöz, a pénzügyminiszterhez és a kereskedelmi miniszterhez intéznek, a háboruban lefoglalt német javak visszaadása érdekében. A memorandumot aláírt képviselők közül mintegy hatvan munkáspárti.

— **Vakbélgyulladás következtében meghalt az Egyesült Államok hadügyminisztere.** Washingtonból jelentik: Good hadügyminiszter, akin szerdán súlyos vakbélműtétet hajtottak végre, tegnap este fél 9 órakor meghalt. Good 61 esztendőes volt és mint Hoover elnök személyes jóbarátja, az elnökválasztásnál az északamerikai államok nyugati részében vezette a választási hadjáratot.

RADIO-MŰSOR

Szerda, november 20

Beograd. 11.20: Hivatalos vizállásjelentés a külföld részére 11.55: A napi program bemondása. 11.45: Hivatalos vizállásjelentés a belföld részére. 12: Pontos időjelzés. 12.10: Gramofon hangverseny 12.30: Gazdasági hírek, tőzsde. 12.40: A rádió-négyes déli hangversenye. 13.30: Hírek. 17: Bandies néni meséket olvas fel a gyermekeknek. 17.30: Divjak Nikola felolvasása. 19.30: Gyogyevics Milán Puppinnról tart előadást. 20: A rádió négyes esti hangversenye. 21.20: Emlékkünnep Friedrich Schiller születésének 170. évfordulója alkalmából. 22: Pontos időjelzés, hírek. 22.15: Világhírű énekesek estélye. Gramofon.

Zagreb. 12.30: Gramofon. 17.30: Szórakoztató zene. 20: Szimfonikus hangverseny Prágából, Foerster szerzeményei.

Budapest. 9.15: Gramofon hangverseny. 12: Déli harangszó. 12.05: A rádió házi-négyesének hangversenye. 2.30: Hírek. 3: Piaci árak és árfolyámhírek. 4.45: Pontos időjelzés. 5.10: Kortsák Jenő novellái. 5.40: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. 8.10: A m. kir. Operaház énekarának hangversenye. 9.15: Dohnányi Ernő dr. zongoraestje. 10.15: Pontos időjelzés időjárásjelentés, hírek, majd Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Spollarich kávéházból.

Berlin. 15: A katolikus akció helyszíni követítése a sportpalotából 19: Bokor Judit gordonkaversenye.

Kassa. 12: Harangszó a domból, utána gramofon hangverseny. 17.10: Tamburica-zene.

Leipzig. 13: Gramofon. 16.30: Rádiózenekar. 18.30: Fuvós kamarazene. 20: Bach: H-moll nagymiszeje a leipzig Thomas templomból. 22: Verdi „Aida” c. operája gramofonon.

London. 16.45: Könnyű klasszikus zene. 19.45: Bach szvitjei. 20.45: Hangverseny.

München. 16: Gyermekzene. 19.05: A müncheni citerakör hangversenye, utána szórakoztató és tánczene.

Prága. 12.30: Déli zene. 16.30: Gyermekóra. 20: A rádió negyedik szimfonikus hangversenye a Smetana teremből, Foerster szerzeményei.

Bécs. 11: Silving négyes. 16: Szórakoztató zene. 19.30: Dvorzsák Antál „Requiem” je a zeneegyesület nagyterméből, a szerző halálának huszonötödik évfordulója alkalmából. 21.30: Könnyű zene.

SPORT

A noviszádi futballbírók esütörtök este 8 órakor értekezletet tartanak a Futaki-uti Lemmler vendéglőben.

A Hajduk—Fruskogorac mérkőzés botránya nem Petrovaradinban, hanem a Rádnicski pályán történt. Ezt a tényt azért állapítjuk meg, mert tegnapi közleményünk olyképpen is magyarázható, mintha Petrovaradin újabb botránynak lett volna a színe helye.

Gyomorfájást

azonnal eltünteti a

por.

Egy késhegynyi keves vízben minden étkezés után

Gyógyszertárakban és drogeriákban 1 üveg használati utasítással 16 dinár

KÖZGAZDASÁG

Érdekes ismertető előadás a földmivelők részére Becskereken

Vasárnap délután a német negyed földművelői részére érdekes előadást tartott a Bauerverein helyiségében Sztanojlovics Sándor, a bánási kereskedelmi és iparkamara agilis titkára. Az előadás címe volt: „Jugoszlávia gazdasági helyzete viszonyítva az általános európai gazdasági helyzethez”. Ismertette részletesen azon sok nehézséget, amelyekkel Jugoszláviának, mint tisztán agrárállamnak meg kell küzdenie a nemzetek gazdasági világversenyében. Ma az agrártermények termelése terén általános túltermelés észlelhető és ezért Jugoszláviának és speciálisan a Vajdaságnak égető problémája agrárterményeinek az elhelyezése. Szükségesnek tartja, hogy ezen problémán a Vajdaság minden földművelője elgondolkozzék és egyúttal a termelésnek új orientációját sürgette: az ipari termények termelését. Utalt ezután a baromfitenyésztés és gyümölcstermesztés hasznosító lehetőségeire, amelyeket hanyagság miatt nem használtak ki kellőleg. A megmunkálás és gazdálkodás új módszerének bevezetését is hangsúlyozta, mert enélkül a nemrég alapított Agrárbank nem töltheti be hivatását, hisz a tőle kapott kölcsönöket a régi adósságok törlesztése fogja felemészteni és a régi megmunkálás mellett csak újabb adósságok keletkeznek, melyet husz Agrárbank se szüntethet meg. Ostorozta azon nézetet, amely mindent az állami kezdeményezéstől és támogatástól vár, privát kezdeményezés hozhat felvirágozást és a szövetkezetekben való szervezkedés. S

APOLLO

nov. 20-21

SCAMPOLO

Dario Nikodemi

hires szindarabja

6 felvonásban

Főszereplők: CARMEN BONI, Livio Pavanelli, Hans Junkermann, Lya Christe és a legújabb UFA-HIRADÓ

felhívta a jelenlevők figyelmét egy földművelési kamara felállításának szükségességére, amelyről szó is lesz a jövő év májusában Szomborban tartandó gazdasági konferencián. A nagyszámú hallgatóság teljes megelégedéssel hallgatta végig az előadást.

Befejeződtek a tiszai árvédelmi munkálatok Sztaribecsejnél

Sztaribecsejről jelentik: A bácsorontali ármentesítő társulat két évvel ezelőtt Ivánovics társulati elnök elnökleje alatt elhatározta, hogy a Tisza azon részén, ahol a védművek árvízkor a legnagyobb veszélynek vannak kitéve, a védgátat kőburkolattal látja el. E célú szolgáló terveket a nemrégiben elhalt Pálly igazgató főmérnök dolgozta ki. A társulat vezetősége, illetve a közgyűlés az egymillió dinárt meghaladó költségeket három részletben fokozatosan az évi költségvetésbe vette fel. A munkálatokat annak idején Pálly főmérnök tervei és vezetése mellett a szivattyutelepnél kezdtek el. Ezen munkálatok két nyáron át folytak és körülbelül három kilométernyi rész készült el, amely nagy, cementbe rakott kőfalból áll. Ezen modern gát sikeresen fog ellenállni az ugynevezett „Medenyacs” felől várható nagy víznyomásnak és hullámvérésnek, továbbá megvédi az árvízről a beeseji alsórétet. Az építkezések befejező részét már Sztójnics Milan, az új főmérnök irányította. Ez a rész most készült el, a hajóállomás és a zsilipművek között levő 750 méter hosszúságú rakpart. Ezt a részt a társulat modern vaskorlással látja el, a város pedig a töltésen pihenő padokat állít fel. A munkálatok kétféle dinárba kerültek. Az érdekeltek szívesen viselték a költségeket földjük biztonsága érdekében. Most a munkálatok befejezése után az illeték is lényegesen kisebb lett, amennyiben a jövő évi költségvetési előirányzat szerint a tagjárulékok csupán hatvan dinár lesz ismét.

A titeli hid javítása miatt ideiglenesen szünetel a tiszai személy- és teherforgalom. Sztaribecsejről jelentik: A titeli hid javítása idejére a közlekedésügyi miniszter ideiglenesen beszüntette a közlekedést a Tiszán. Így a Tiszáról a Dunára, sem pedig onnan hajó nem közeledhet. A sztaribecsei és közeli gabonakereskedők ezért nem kaphatnak üres uszályokat, részint az indulásra kész uszályok nem indulhatnak. A beesei és a tiszavidéki kereskedők sürgető kérelemmel fordultak az illetékes hatósághoz a hajóforgalom mielőbbi engedélyezése céljából.

Gazdasági tanfolyam nyílik Sztaribecsejen. Sztaribecsejről jelentik: A sztaribecsei „Gazdakör” választmánya legutóbbi gyűlésén öt-hat napos téli gazdasági tanfolyam rendezését határozta el, mellyel különösen a gazdaifjak továbbképzését akarja előmozdítani. A tanfolyam amelynek előadói, a szombori Gazdasági Egyesület által kiküldött szakférfiak lesznek, felöleli a gazdasági ismeretek körébe vágó tárgyakat, különös figyelemmel a gazdasági élet újabb irányaira. A tanfolyam egészen ingyenes lesz és valószínűleg december hónapban fogják megtartani a Gazdakör helyiségeiben. A tanfolyamra már elfogad jelentkezéseket a kör elnöke és titkára.

— Gazdasági előadás Mali Igyoson. A szombori gazdasági egyesület vezetősége elhatározta, hogy Maligyoson sorozatos előadásokat fog december hónapban tartani aktuális gazdasági kérdésekről, amelyen tájékoztatni fogja a gazdaközönseget a legújabb kísérleti eredményekről — a gazdaságban használatos gépek gyakorlati hasznáról, — hussértés, fajbaromfi tenyésztés mikénti bevezetéséről és annak előnyéről s egyéb jószágállomány feljavításáról stb. Feltehetően tüzte ki azonban a gazdasági egyesület, hogy legalább 25 hallgatója legyen az előadásoknak. Erős a reményünk, hogy nem csak a kívánt számban fognak megjelenni a gazdák az érdekes és tanulságos előadáson, hanem még a gazdaasszonyok is részt fognak venni, hisz a beromlitenyésztés, kerti növények termesztése faluhelyeken rendsze-

rint a nők munkakörébe vág. Nagy örömmel várjuk az előadások megkezdését, hisz mindenki tudatában van, hogy okos emberektől csak hasznosat és jót tanulhat.

Rendes a newyorki tőzsde „hőmérséklete”. A londoni Daily Telegraph newyorki jelentése szerint tegnap a Wall-Street „hőmérséklete” először volt rendes egy hónap óta. Némi szilárdulás után a realizálás hatása alatt az árak valamivel estek, de az üzletkötés az eddiginél sokkal nyugodtabb volt. Három óra alatt 2.737.000 papír került eladásra, az előző pénteki 4.330.000 darabbal szemben.

Az új külügyi népbiztos

Csieserin külügyi népbiztosnak állásából való távozása után, Litvinov Maximot nevezték ki az orosz külügyek intézőjévé. Litvinov 1876-ban született, ő volt a szovjet első londoni követe, tagja volt a genovai konferencián és a leszerelési előkonferencián megjelent orosz delegációnak.

A ZSARNOK FÉRJ IGÁJÁBAN

59)

TÖRTÉNETI REGÉNY
Írta: FARKAS EMÓD

Csakhamar lódobogás ütötte meg Zsuzsánna fülét. A várkert hátulján állott a kocsis.

— Mindjárt ott vagyunk, — mondta Bakics.

— A rudasmester hallotta a lépteket, odament a fatörzsön szunyókáló fullajtárhoz és felrázta.

— Péter ébredj, tüstént indulunk.

Uzepa Péter felállott a fatuskóról és a lovakhoz ment. Ő is hallotta már a közeledő léptek nesztét. Most már csak Rác István fogta a leánykát. Közte és Bakics közt jött Zsuzsánna a másik leánykával. Mind a három asszonyember német palástban volt, ami nagyon meglepte Uzepát.

Ő csak egyről tudott: Révaynéról. Maga Bakics se számított arra, hogy Zsuzsánna magával hozza a két fiatal nemes leánykát. Hanem azok keserves zokogás közt kérték, hogy ne tegye ki őket Révay uram bosszújának. Mivé lesznek, ha reájuk tör az a bolond és megtudja, hogy a felesége elszökött. Dühében talán szétmarcangolja őket.

Zsuzsánna jól ismerte az urát. Tudta, hogy szörnyű kinszenvedés várna a két ártatlan leánykára, ha ott hagyná őket s ezért megígérte nekik, hogy magával viszi.

Mind a kettő jó, szelid és kedves természetű.

Legalább nem lesznek körülötte idegen és ismeretlen arcok. Ezekről tudja, hogy meg nem csalják s Révay se pénzzel, se igérettekkel el nem tántoríthatja őket.

Bakics se bánta, mert ahová Zsuzsánna akarta rejteni, ott egyáltalán nem volt művelt fiatal nő. Pedig még a fogság keresztjét is könnyebben viseli az ember, ha valakivel megoszthatja szenvedését.

A lovak fogva voltak s több nyergelt paripa volt kötve a kocsis hátuljához. Zsuzsánna és a két leánykát besegítették a kocsiba.

Bakics még nem ült fel, hanem Vitkovicshez fordult.

— Menj vissza, fiam, abba a majorházba, ahol az imént voltál, kérj gyertyát ebbe a lámpásba, gyujtsd meg, takard le és siess vissza.

Azzal egy gömbölyű lámpást nyomott a fullajtár kezébe, aki erre visszasietett a házba, ahol még ébren voltak s öt nagy örömmel fogadták. Több gyertyát adtak neki, egyet a lámpásba tettek és meggyújtották.

Miért küldte oda Bakics a fullajtárt, hiszen ők is hozhattak magukkal gyertyát? Vitkovics ezt nem tudta felérni ésszel, pedig nagyon egyszerű volt a dolog. Bakics a gazdával előre megállapodott abban, hogyha Zsuzsánna szökését rögtön észrevennék s Révay a várnéppel utánuk vetné magát, akkor a majorházba rejtőzzenek s mikor az üldözők tova rohannak, ők épp az ellenkező irányban menekülnek tovább.

A majoros családja tehát be volt avatva a szöktetési tervbe s ébren és nagy izgalommal várták, hogy sikerül-e a szökés.

Amint Vitkovics benyitott s gyertyát kért, nagy kő esett le szívékről. Ez annyit jelentett, hogy a várban még semmit sem vettek észre. A gyertya már az asztalra volt készítve.

Örömmel adták a fullajtár kezébe. Ez meggyújtotta, a gömbölyű lámpásba tette, aztán kisetett. A kocsisoz ment, Rác István lóra pattant, a lámpát elvette tőle s a kocsis elé lovagolt, mindnyájan elindultak

Bakics Péter is lovon ült s a kocsis mellett haladt.

Móréh András Zsuzsánnával szemben ült a kocsin. Az egyik leányka a balján, a másik Móréh mellett.

Zsuzsánna átkarolta a leánykát s részvétellel kérdezte, hogy fáj-e még valamije? A leányka megnyugtatta. Jó melegen volt öltözve: a vastag ruhák s a puha hó, amelyre lezuhant megakadályozták, hogy megüsse magát. Inkább csak az ijedtségtől ájult el.

Az ut nagyon rossz volt. Hepehupás, hóbuckás, itt-ott egész hóhalmokat fujt össze a szél. A lovak minduntalan megbotlottak, prüszköltek, ágaskodtak s a kocsisnak és fullajtárnak ugyancsak kellett vigyázniuk, hogy a kocsit fel ne borítsák.

Kutsera szintén lovon követte őket, de a hátvédet képezte, hogy ha az üldözők zaja hallatszanék, idejében érthesithesse Bakicsot.

Néhol oly rossz volt az ut, s annyira veszedelmes, hogy Bakics leszállott a paripájáról s a csatlóra állva, a kocsit tartotta, hogy fel ne dőljön.

Később pedig, mikor gyanus neszt hallott a távolban, hátramaradt s Kutserával beszélgetett. Zsuzsánna kinézett és nem látta Bakicsot.

A lovak nyargaltak s ő megijedt, hogy a nagy ködben eltévedt.

Rákiáltott a kocsisra.

— Lassan járjatok az istenért, hol van Bakics Péter?

Ő azonban csakhamar ott termett s ismét gyorsabb ügetésre nógatta a kocsist. Mikor Baboldára értek, Rác István gyertyája annyira leégett, hogy nemsokáig tartott.

Bement a malomba, felverte a molnárt, gyertyát kért tőle, aztán felszólította, hogy sebtiben öltözzék fel s jöjjen ki. Az álmos molnár nem tudta mit akarnak tőle.

Folytatása következik.

Mély fájdalommal jelentjük, hogy szeretett jó fiunk, illetve fivérünk

Mészáros István

f. hó 19-én éjjel szerencsétlenség folytán életének 29-ik évében hirtelen elhunyt.
Temetése folyó hó 20-án szerdán délután 4 órakor lesz a városi köztemető határában, a róm. kat. egyház gyászszertartása szerint.

Novisad, 1929. november 19. é.

A gyászoló Mészáros András és családja

ÉRTESITEM
Hszteit vevőmet, hogy üzemet Novisád, Njegoseva 9 alól

áthelyeztem Kr. Aleksandra 9. alá

Az elkövetkezendő szezonra nagy raktárral átlak mélyen tisztelt vevőim rendelkezésére, mindenkinél olcsóbb áron. Átalakítást, festést minden színben, 12 óra alatt, vidéknek 6 óra alatt kielégítő. Vasalást, szalagszeret stb. kényelmes hely ségemben megvárni is lehet

FOJT, kalapos mester

Földbirtokosok, mezőgazdák és kertészek figyelmébe ajánlom 97% szénasvartartalmu

MÉSZTRÁGYÁT

Minden mennyiségben kapható

SIMON VILMOS

építőanyagok ker. Ustavska ul. 41.

Szerkesztésért és kiadásért felel:
TOMÁN SÁNDOR

APRÓ HIRDETÉSEK

egy hétköznap, mint vasárnap.
Egy szó 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár,
a legkisebb apróhirdetés 10 dinár.

ELADÓ

Tejesen kifogástalan állapotban lévő, bécsi gyártmányu, rövid fekete **ZONGORA OLCSÓN ELADÓ.** Bővebbet Vojvodanska 27.

KIADÓ

Egy szoba konyha speíz és mellékhelyiségekből álló lakás kiadó. Laza Kostića ucca 25. 4260

KERESLET

Magyar, német, szerb nyelvtudással **KISASZ-SZONYT** keres fogorvosi műterem. Cím a kiadóban. 4254

TAKARITONÓ kereslek. Ugyanott kiadó egy szoba konyha. Piroško novonaselje 40. Havi 250 dinárért. 4258

Hirdessen a Délbácskában

ALLÁSTKERES

IRUDISTANÓ szerb, magyar, német nyelvismerettel allást keres. Leveleket a kiadóba kérem. 4191

LEVELEZŐNŐ és gyorsíró perfekt német, szerb és szlovén, azonnalra állást keres. Cím a kiadóban. 4262

KÜLÖNFÉLE

Jó házikoszt olcsón kapható december elsejétől kezdve, Primorska ul. 7. szám. 4261

Eladó butor

1 dupla széles ágy
2 szekrény
1 plüss divány
4 börsék
1 asztal
1 tükör asztal
1 éjjeli szekrény
1 konyva ívány
Megtéríthető **GUTTMANN** szállító raktárában, Putaki ut Haffner malomban

Rózsa és fehér burgonya, vörös- és fokhagyma

stb. vagon és kisebb tételekben kapható

GAUSZ JÁNOS NOVISAD, Fatoski put 66 TELEFON 25-34

NAGYFEJŐ

kézimunka üzlete
NOVISAD
Jevrejska ulica 9.

Előnyomda. Kézi- és géphímző terem. Gombáthuzás. Nagy választék a legújabb függöny, Storr, miljö, futó, ágyterítő és ágygarnitúrák, fehérnemű és a legdivatosabb ruhaminták előnyomtatása és himzése, kézi- és gépszur, tűllhímzés, endlízés, díszpárna montirozás és perzsa szőnyeg nyírása (stuccolás). Sportzászlók készítése. Teljes kelengyék készítése hozott anyagból is. Nagy választék kézi klöplicsipkében, kézimunka kellékekben. Jutányos árak! — Pontos kiszolgálás!

Holitzky Károly, Novisad

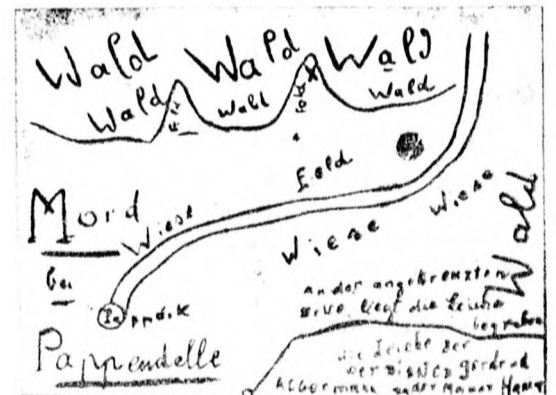
Villamos, gép- és mechanikai műhely

Kralja Aleksandra ulica 9

Allandóan raktáron, gyári lerakat. Villamosmotorok, Dynamók, "Phylax" motor schalterok, ventilátorok minden kivitelben, villamos kovacsujtatók, legújabb és legmodernebb mozberendezési cikkek. Takaréktanszformátor minden váltóáramra kapcsolható, hihetetlen olcsó üzemi költség, egyszerű kezelés, tiszta és nyugodt kép. Kérjen ajánlatot! Mindennemű javítások és tekercselések vegeztenek. Sürgőncím: Tehnika Novisad

Nyomoznak a düsseldorfi gyilkosságok ügyében

Az a levél, amelyet a düsseldorfi kéjgyilkos a rendőrségnek küldött be és amelyben pontosan megjelölte azt a helyet, ahol legutóbbi áldozatát, Gertrud Albermann meggyilkolta. A gyilkosság színhelyét az erdő egyik behajtásánál keresztrel jelölte meg a gonosztevő

Ásatások azon a helyen, amelyet a düsseldorfi kéjgyilkos a rendőrséghez intézett levelében pontosan megjelölt és megírta, hogy a hullát hol ásta el. Fenn a háttérben X el jelölve Basdorf a düsseldorfi rendőrség bünyügyi osztályának vezetője